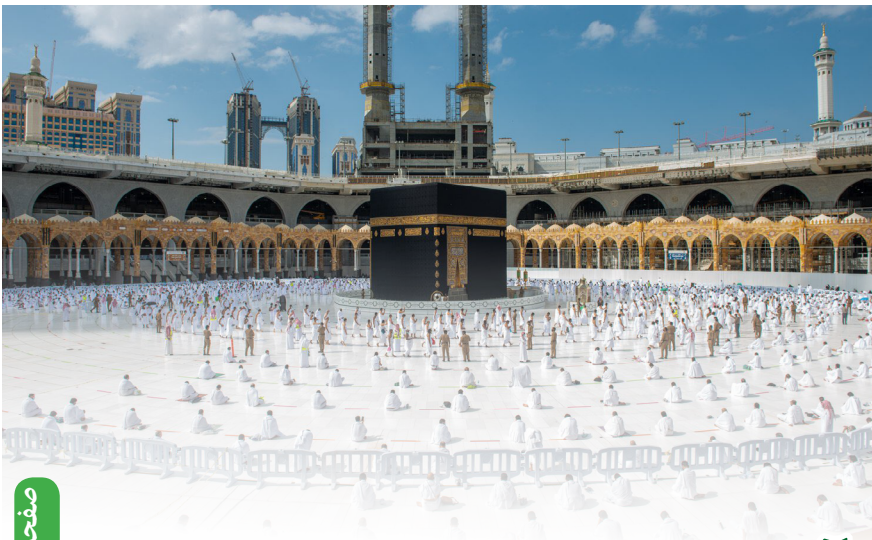

Registered Charity
 in the UK
 Reg No: 1145407

د ملت سره خیانت کوونکي سزا

د خاين، لپاره په دنيا کې شرمنده گي، رسوايي او بي باوري ده، خو په اخرت کې ورته له نورو سزاوو پرته لوی ذلت دادی چې د خپل خیانت په اندازه به یې بیرغ پورته ربي او ټول خلک به یې پېژني چې دا خیانت گر دی، رسول الله صلی الله علیه وسلم په هغه حدیث کې چې حضرت عبدالله بن عمر رضی الله عنهما ترې روایت کړی، داسې فرمابي: بي شکه چې د قیامت په ورځ به د خاين لپاره یو بیرغ رپیري او ویلی به شي چې دا د فلاني چې د فلاني زوی دی، د خیانت (سزا) ده. (رواه البخاري)

صفحه ۲

آیا دین داری به معنای محرومیت از لذت‌هاست؟

مخ ۲

قیادي شخصیت څه ډول ترلاسه کېدی شي؟

صفحه ۵

نقش صداقت والدین در تربیت فرزندان

صفحه ۲

کامیاب سوداگر به میلیونر شي

page 6

Branches OF IMAN (1): Justice

page 7

Why Islam?

سرمقاله

شخصیت در اینیه موقف

در طول تاریخ تعداد کثیر شخصیت‌های جهان بنا بر موفقگیری های بارز در برابر حوادث و موضوعات داغ عصر شان تبارز کرده و بخش مهم صفحات تاریخ بشریت را با مواقف علمی، دعوتی و سیاسی شان به خطوط درشت وزرین ترسیم نموده اند. موفقگیری انسانها مستقیماً از شخصیت علمی، فکری، اجتماعی و سیاسی انها نمایندگی میکند. بناءً باید نهایت محتاط بود تا حرفهای خویش را محاسبه شده به زبان آورده اظهار ما فی الضمیر نماییم و موقفهای خود را دقیق ارزیابی نموده به زندگی خویش مسیر درست بدهیم.

همین سخنگویی و موفقگیری است که ذخایر اخلاقی، فکری، عقیدوی، علمی و سیاسی انسان را در محضر نمایش میگذارد و پختگی همه جانبه شخص را تبارز میدهد. بسا اوقات انسانها نظر به مصلحتهای محیطی کوتاه مدت دورنمای مسیر زندگی سیاسی، دعوتی و علمی شان را به مخاطره می اندازند. از طرف دیگر در شرایط نهایت دشوار و پیچیده شخصیت‌های قوی و قیادی ای هستند که در ازدحام وقایع و حوادث برای خود مسیر واضح و روشن تعین مینمایند.

حتی بعضی اوقات همچو موفقگیری ها به قیمت زندگی شان نیز تمام میشود.

در حدیث پیغمبر صلی الله علیه وسلم آمده است که: قل امت بالله ثم استقم.

زمانیکه يك صحابی از رسول خدا خواستار نصیحت میشود، ایشان برایش میگوید ، بگو که ایمان به الله آورده ام و بعداً به ان ثبات و استقامت نشان بده.

در حدیث دیگر پیغمبر صلی الله علیه وسلم خیلی جالب دستور داده شده است:

من کان یومن بالله والیوم الآخر فلیقل خیراً او لیصمت .

ترجمه:

کسیکه به الله و روز قیامت ایمان دارد پس سخن خیر و خوب بگوید، در غیر ان باید خاموش باشد. همچنان شاعری میگوید:

در بساط نکته دانان خود فروشی شرط نیست یا سخن دانسته گو ای مرد دانا یا خاموش

ودرجای دیگری میگوید:

بی کمالی های انسان از سخن پیداشود پسته بی مغز گر دهن باز کند رسوا شود

آیا دین‌داری به معنای محرومیت از لذت‌هاست؟

مترجم: محمد بهرامی

اگر کسی پایبندی و دین‌داری را با محرومیت از لذت‌ها مساوی بداند، دین ما را درست نشناخته است!

در حقیقت، دین‌داری و پایبندی به دین به معنای جایگزین کردن لذت‌های ناچیز و پست با لذت‌های عالی و شیرین است.

در گذشته از دیدن دختری بی‌حجاب لذت می‌بردی، اما اکنون روح و روانت لذت می‌برد از این که دعوتت سبب شده است او را با حجاب و مطیع و فرمان‌بردار از پروردگارش ببینی.

ای خواهی که پیش از این از جلب توجه پسران جوان لذت می‌بردی، اکنون از این که نگاه آنان را متوجه قضایای مهم مسلمانان و رسیدن به عظمت از دست رفته‌ی آنان می‌کنی، لذت می‌بری.

پیش از این از گناهی که در خفا انجام می‌دادی لذت می‌بردی، اما امروز چیزی نمانده است که روحت به دوردست‌های عرش اوج بگیرد و پر بزند از اینکه در خلوت و تنهایی اشک محبت و شوق با اله از چشمانت سرازیر شده است و مصداق این حدیث قرار گرفته‌ای: «کسی که اله را به تنهایی یاد کند و اشک از چشماش سرازیر شود...» [از کسانی است که زیر سایه عرش قرار می‌گیرد]. پیش‌تر از ردوبدل جمله‌های عاشقانه لذت می‌بردی و منتظر بودی تا عبارت «دوستت دارم» را از او بشنوی، اما امروز از شنیدن این سخنان

«عید و شادمانی من زمانی است که علمی می‌آموزم و روح و جان من با آن فربه و پاک می‌شود.»

عیدی بدموع آذرفها * شوقاً لله آواربها

«عید من در اشک‌هایی است که از محبت و اشتیاق با اله می‌ریزم و آن‌ها را پنهان می‌کنم.»
فالدমেعة ترجع فی المیزان * بكل الأرض وما فیها
«چراکه یک قطره اشک در میزان اله از همه‌ی دنیا و آنچه در آن است، ارزشمندتر و سنگین‌تر است.»

عیدی بحدیث آقرأه * عن خیر الناس وهادیها

«عید من زمانی است که احادیث بهترین مردم و رهنمای بشریت را می‌خوانم.»

عیدی أن أسهم للأطفال بصنعة أهبی مستقبل * عز، ایمان، وإباءً يدفع من کید أعادیها
«عید من زمانی است که بتوانم آینده‌ی کودکان مسلمان را بسازم و آنان را با عزت و ایمان و سرسخت و تسلیم‌ناپذیر تربیت کنم تا در آینده، نقشه و دسیسه‌ی دشمن را نقش‌برآب کنند.»
الله کریم است و هرگز زیبایی و طراوت را از زندگی کسی که بدو روی کند، دور نمی‌کند! پس اگر شما این لذت‌ها را در زندگی خود نمی‌یابید، به دین‌داری و پایبندی خود مراجعه کنید!

نویسنده: د. ایاد قینی

برگرفته از: کانال فارسی دکتر ایاد قینی.

هم‌صنفی غافل خود لذت می‌بری: «تو محبت اله و اسلام را در دل من جای دادی»، این جمله را دوست داری بارها و بارها بشنوی؛ چراکه ظنین آن از هر موسیقی برایت لذت‌بخش‌تر است! پیش از این، از ضایع کردن وقت خود و دوستت لذت می‌بردی و توجه نمی‌کردی که داری قلب مادرش را با دیدن اینکه زندگی پسرش به بیهودگی سپری می‌شود، آتش می‌زنی، اما امروز از اینکه باعث شدی به مادرش نیکی کند و او را خوشحال و خوشنود گرداند، لذت می‌بری.

شادمانی‌ها و خوشحالی‌های دیروز تو، زشت و گذرا و با احساس گناه و عذاب وجدان همراه بود، اما امروز شادمانی پاکیزه‌ات با توجه به اینکه اله از اطاعت و بندگی و بازگشتت خوشحال شده است، چند برابر افزایش می‌یابد!
دیروز برای لذت‌بردن، باید اله را فراموش می‌کردی! اما امروز بیش‌ترین چیزی که خوشحالت می‌کند این است که در حالی اله تو را ببیند که از او اطاعت و فرمان‌برداری می‌کنی! برای دست‌یافتن به همه‌ی این لذت‌ها، باید پس از هدایت‌شدن، با هم‌وغم دین و هدایت مردمان حرکت کنی و در نتیجه‌ی هدایت و راهیاب‌شدن آنان، نور و روشنایی قلب خود و مردمان را افزایش دهید و بر این مسیر ثابت و استوار بمانید.

روزگاری این مفاهیم را اینگونه به نظم کشیده بودم:

عیدی فی علم أکسبه * یسمو بالروح ویتقیها

۹- خپلو پېروانو ته د کار او وفا لرلو څه نا څه جائزه او انعام ضرور ورکوه که څه هم د شایاس اوتعریف څو کلمې وي.

څو نورو پوهانو د یو بل اړخ له مخې د قائدانه وړتیاو د کامیابی، لپاره چې کوم وړاندیزونه کړې دي دا دي:

۱- د خپلو سترگو د قوت په ذریعه د خپل داخلي

بصیرت، مشاهدې او وړاندوینې قوتونه پیاوړې کړه.

۲- دخپل سوچ د قوت په ذریعه یادول، ساتل، تجربه کول او د نوښت والا چارو د سرته رسولو

قياي شخصیت څه ډول

ترلاسه کېدی شي؟

د قائد جوړیدو لپاره ډاکټر هربرټ کاسن څو مشورې ورکړې دي:

۱- مناسب غور او سوچ دې وشي خو د فیصلو پر مهال عادي اوسئ.

۲- تل د رایې آزادي ولرئ او په غیر ضروري ډول خپله آزادي د نورو په بند کې مه اچوئ.

۳- له ښه سوچ او غور وروسته چې په کومه رایه مو د درست والي باور راغی پر هغې کلک اوسه.

۴- تل خپل کوښښ او زیار جاري ساته.

۵- ماتې او ناکامی، ته ډیر ارزښت مه ورکوه، بلکې له هغې نه عبرت اخله.

۶- لکه څرنگه چې په خپله ټولنه کې کار کوې او هغوی تر اغیز لاندې راولې، نو داسې کار وکړه چې خلک یې زر اهمیت احساس کړي.

۷- له نورو لارښوونکو نه دوستي او مرسته تر لاسه کړه.

۸- خپلو هوډونو او ارادو ته د عمل جامې د اغوستلو په لپار کې دظرونو پروا مه ساته.

کوښښ دې وشي.

۳- دخپل عمل د قوت په ذریعه د کار ویش، د کار روزنه او د کار ارزونې صلاحیت او وړتیاوې ښکاره کول دي.

۴- خپل پلان، د تنظیم او کار سپارلو او توریث وړتیا لوړول او د ډله یز کار د فن زده کول دي.

۵- د کار کولو په لړ کې خلکو ته لارښوونه وشي، لارښوونه ورکول د قیادت اساسي ځانگړنه ده، په خلکو کې د لارښوونو د عملي کیدو لپاره ضروري ده چې تاسې له هغوی سره ښې اړیکې ولرئ، کومې لارښوونې چې تاسې کوئ لومړی یې باید تاسې څه نا څه په عمل کې وښیئ.

په خلکو کې د کار ویشل، خلکو ته دخپلو مسئولیتونو پوهه او احساس ورکول او د ځواب ورکولو لارې چارې معلومې کړئ.

۶- خپل لاس لاندې وگړو ته داسې ښوونه ورکړای شي چې د هغوی د لید زاویه پراخه شي او هغه د خپل دایرې او محدودې نه راووځي د لویو موخو اومقاصدو لپاره کار وکړي.

۷- خلکو ته د ټولنیزو گټو او دهغوی د هیلو سره سم استازیتوب وکړای شي.

د ن داعي سبا قاید کتاب څخه

کامیاب سوداگر به میلوئر شی

یو نامتو او لایق سوداگر هڅه کوي د سوداگري مالي اړتیاوې او بهرني سرچینې پوره کړي او په اغیز ناکه توگه یې ترتیب کړي که سوداگر کافي پانگه په لاس کې ولري خو د سالم مدیریت وړتیا ونه لري نو سوداگري به یې ډیر ژر له منځه لاړه شي سالم مالي مدیریت د سوداگري د بریا کونجی گنل کیږي او دا وړتیا د یو ښه سوداگر له ښو ځانگړتیاو څخه ده.

۱۰. تخنیکي پیاوړتیا:

یو ښه سوداگر ته اړینه ده چې د پوښې ځانگړې دندې او پوهې تر لاسه کولو او بشپړولو لپاره کافي تخنیکي مهارتونه ولري. سوداگر باید په اړونده برخه کې ځانگړې پوهه او وړتیا ولري تر څو وکولی شي خپله کاري پروسه او لازم میتودونه په بشپړ او اغیز ناکه توگه عملي کړي.

۱۱. د ښي کاري ډلې درلودل:

سوداگر باید د خپلو سوداگریزو کړنو د تر لاسه کولو لپاره یو پیاوړي کاري ټیم چې له مسلکي کارکوونکو څخه جوړ شوی وي ولري. سوداگر باید د خپل ټیم د کارکوونکو له خوی، وړتیا ځیرکتیا او عقیدې په اړه خبر وي او ډاډ پرې ولري همدارنگه سوداگر باید د وگړو محدودیتونه وپيژني او د هغوی د انگریزو په اړه پوه وي سوداگر باید په اغیزناکه توگه له خپل لاس لاندې وگړو سره د اړیکو نیولو وړتیا ولري. تر لاس لاندې کارکوونکي باید د اداري د پیاوړتوب لپاره وړاندیزونه د وړاندې کولو میړانه ولري سوداگر باید په خپله اداره کې د ډاډ، امنیت او خوښۍ فضا رامنځته کړي.

۱۲. فکري ځواک:

یو سوداگر باید ددې وړتیا ولري چې وکولی شي په خپل فکري ځواک سره د اداري هم تخنیکي او هم بشري مهارتونه برابر او بشپړ کړي. کله چې د تولیداتو په اړه نوې پریکړه کیږي، اجرائي مشران څوک چې د تولیداتو کنترول بازارموندنې، مالي او څیړنیز مسؤل دي، باید د گډو موخو د تر لاسه کولو لپاره یو ځای کار وکړي.

۱۳. ریښتینولي او صداقت:

سوداگر باید د خلکو سره په راکړه ورکړه کې ریښتینی وي.

که هر سوداگر غواړي چې په نړیوالو مارکیټونو کې شهرت پیدا کړي نو پورتنۍ لارښوونې باید په خپله سوداگریزه راکړه ورکړه کې عملي کړي که سوداگران په خپلو ورځنیو چارو کې د پورتنیو ذکر شویو لارښوونو څخه کار وانېسلی نو د دوی کارونه د خنډ او ځنډ سره مخ کیږي او کیدای شي چې د دوی پانگه لمنځه لاړه شي او له مارکیټ څخه خارج شي.

د خپل پایښت او گټې تر لاسه کولو لپاره د پورتنیو بد اخلاقیو مخه ونیسي.

۵. ښه فکر او نوښتگر باید وي:

د نن ورځې سواگري په ډیرې چټکۍ سره په مخ راونه ده. یو سوداگر باید د نوښت او نویو توکو د تولید

وړتیا ولري. همدارنگه باید سوداگر وکولای شي نوي مارکېټي میتودونه پلي کړي او نوي خدمتونه او تولیدات ټولني ته وړاندې کړي.

۶. میړانه او مقاومت باید ولري:

یو ښه سوداگر باید، کلک، زړور او ځواکمن وي. که سوداگر دا ځانگړتیاوې ونلري او ونشي کولای سواگریز خنډونه له خپلې مخې څخه لرې کړي، نو باید خپله سوداگري ډیر ژر وتړي.

۷. د بدلون منل:

فزیکي او تخنیکي علم د تولیداتو نوي ډولونه خپروي او د تولیداتو اغیزناک میتودونه وړاندې کوي، یو ښه سوداگر باید میل ولري چې نوي بدلونونه تر لاسه کړي او باید وړتیا ولري چې د تخنیکي پوهې د تر لاسه کولو په اړه څیړنه او پلټنه وکړي تر څو وکولی شي سیالی وکړي او خپلې سوداگرۍ ته دوام ورکړي.

۸. وړتیا او مهارت:

یو ښه سوداگر باید عادل او ښه طبیعت لرونکی وي او د خپلې سوداگرۍ اړوند سختو کارونو د تر لاسه کولو وړتیا ولري او وکولی شي چې ډیر کار وکړي او د ډیر کار کولو وړتیا ولري که سوداگر ونشي کولی سخت کارونه او سوداگریز فشارونه وزغمي، د مارکیټ سیالی ځواک له لاسه ورکړي او بیرۍ به یې په اوبو کې ډوبه شي.

۹. سالم مالي مدیریت:

مالي برخه د سوداگرۍ له بنسټونو څخه گنل کیږي سوداگر که غواړي سوداگرۍ یې پرمختگ وکړي باید د مالي اسانتیاو پراخه سرچینه په واک کې وي

لیکونکی محمد قیس (یاسیني)

د نن ورځې سوداگري ډیر پېچلې ده. د پوهې او ټکنالوجي د پراختیا له امله سوداگري په هره برخه کې په چټکۍ سره د بدلون په حال کې ده، د گړندي سرعت، کمپیوټر او ریاضي د عصری علم له سوداگرو سره مرسته کوي چې خپل سوداگریز فعالیتونه او کړنې په ښه توگه تر سره کړي. لکه څنگه چې سوداگریزه نړۍ د بدلون په حال کې ده، سوداگر هم باید له بدلون سره سم د خپلې ادارې د پایښت او سوداگریزو موخو ته د رسیدو لپاره بنسټیز مهارتونه او وړتیاوې تر لاسه کړي. که سوداگر غواړي چې بریالی وي نو لاندې ټکي په خپل سوداگریزو چارو کې عملي کړي نو ډیر ژر به میلوئر شي.

۱. د سوداگرۍ پوهه:

سوداگر باید د خپلې سوداگرۍ اړوند بشپړه پوهه ولري. په داسې ډول چې د سوداگرۍ، بازارموندنې پر عایداتو مالیه او پوهه هره مالي برخه کې بشپړه پوهه او معلومات ولري.

۲. د پلان جوړونې او مدیریت وړتیا ولري:

یو سوداگر که غواړي چې خپلې سوداگرۍ ته ځلا او پرمختگ ورکړي د پلان جوړونې، مدیریت او په هغه باندې د کنترول وړتیا باید ولري.

۳. لرلید او د اټکل کولو وړتیا ولري:

یو ښه سوداگر د خپلې سوداگرۍ د تیرو کړنو ته کتنه وکړي تر څو د راتلونکي لپاره یوه ښه تگلاره او لیدلوری وټاکي. د لرلید او اټکل په درلودلو سره کولای شي خپلې راتلونکې کړنې پلان کړي او په دې کار سره به سوداگري بریالی وي او دا سوداگر به ډېره گټه تر لاسه کړي.

۴. اخلاقي معیارونه:

د سواگرۍ اخلاقي معیارونه عبارت دي له چل، غلا، رشوت اخیستنې څخه چې په سوداگرۍ کې باید شتون ونلري. هغه سوداگر چې دا معیارونه په پام کې نه نیسي ډیر ژر به ټول خپل پیردونکي له لاسه ورکړي یو ښه سوداگر د ټولنیزو اخلاقي او مذهبي مسؤولیتونو درلودونکی وي او په مارکیټ کې

د لېمو په زړه پورې گټې

که څوک قبضیت لري او غواړي، چې له دې ناروغۍ خلاص او له بدنې یې زهرې مواد ووځي که هر سهار په نهاره لیمو + گرمې اوبه + شات گډ کړي او بیا وڅښل شي، ډیر ژر به یې قبضیت له منځه ولاړ شي.

۶- په هضم کې مرسته کوي.

لیمو هم هغه مواد لري، چې دمعدې او هضم لپاره گټور دي، لیمو دگېډې ډېرسوب مخه نیسي او که څوک دخیتې پرسوب لري، په منظمه توگه لیمو وکاروي، دخیتې پرسوب به یې له منځه ولاړ شي.

۷- ډېښو استراحت کې مرسته کوي.

له اوږدې ورځې کار او ستړیا له کبله پښې دستړیا احساس کوي، که چیرې موقدمونه ډیر درد کوي، که لږې گرمې اوبه په یوه لوبښي کې واچوئ، د لیمو اوبه ور زیاتې کړې، پښې په کې کیږدئ، ډیر ژر به دارام

ډیری خلک لیمو خوښوي ځکه پوره ویتامین C لري، پردې سر بېره د لیمو اوبه ډیرو خوړو او څښاک سره گډیږي، چې خوند او مزه یې ډیره شي. پردې سر بېره د بدن دفاعي ځواک پیاوړی کوي، له بدن څخه زهرې مواد وباسي.

د لیمو غوړ یو له هغو غوړو څخه دي، چې پر سرطان اخته کسانو لپاره یې کارول گټور دي.

«Healthy Food Star» مجلې د لیمو ۱۲ گټې لیکلې دي، چې ډیری خلک به یې د لومړي ځل لپاره لولي.

۱- داسما/ سالنډۍ لپاره گټور دی.

هغه وگړي، چې اسما/ سالنډي لري که دوی چیرې هره ورځ له غرمنۍ، ماښامنۍ یو ساعت وړاندې یوه کاشوغه لیمو اوبه وڅښي، ناروغ به د ارامتیا احساس وکړي، د سالنډۍ سخته څپه به ډیره اسانه پرې تیره شي.

۲- د تلو او ښنگرو درد

اراموي.

هغه کسان، چې د تلو او ښنگرو په برخه کې درد لري، که د لیمو پوست واخلي او پر هغه ځای بې کیږدې، چې درد کوي، دوخت په تیریدو به زیانمن ځایونه له زهرې مواد پاک شي.

۳- کولرا ناروغي له منځه وړي.

لیمو داسې مواد لري او دانټیپیتیک په څېر فعالیت کوي، دهغوو بکتريا پر ضد فعالیت کولای

شي، چې دکولرا ناروغۍ لامل گرځي. دڅیرنو له مخې د لیمو اوبه که له اوبو سره گډې شي او په منظمه توگه وکارول شي، په دې کې به مرستندویه ثابتې او کولرا ناروغي به له منځه یوسي.

۴- زکام او ریزش له منځه وړي.

لیمو موسمي زکام او ریزش له منځه وړي، دا داسې نسخه ده، چې په کور کې هم تیاریږي، دوه لیمو که له نیم لیتر گرمو اوبو سره گډې شي او یوه کاشوغه شات ور زیات شي، که ناروغه له خوب وړاندې یو گیلان وڅښي ډیر ژر به ښه شي.

۵- قبضیت له منځه وړي.

سیرت اخلاقی رسول گرامی ﷺ

بخش دهم

تواضع پیامبر گرامی ﷺ (۳)

آنجناب ﷺ با مردم همچون رهبری محبوب و متواضع رفتار می کرد، بزرگواری که بزرگیش از اخلاق و رفتارش بود نه از جاه و مقام و نفوذش. همیشه و در تمام مراحل دعوتش پیامبری متواضع بود، چه هنگامی که مورد ظلم و ستم قرار گرفته بود و چه بعد از غلبه و پیروزی و چه در زمانی که تنها بود، و چه در وقت مشکلات و سختی ها و چه در قله افتخار و پیروزی حتی بعد از این که بر جزیره العرب غلبه یافت و همه از او فرمانبرداری می کردند.

به علت تواضع شدید ایشان بود که وقتی فرد تازه واردی که اولین بار وارد مسجد می شد ایشان را در میان یارانش تشخیص نمی داد. انس بن مالک س می گوید: هنگامی که ما با پیامبر ﷺ در مسجد نشسته بودیم. مردی با شترش وارد شد و آن را در مسجد بر زمین خواباند. سپس پاهایش را بست آنگاه رو به سوی مسلمانان کرد و گفت: کدام یک از شما محمد ج است؟ پیامبر ﷺ در میان آن ها نشسته و تکیه داده بود. گفتیم: آن مرد سفید پوستی که تکیه داده است. [صحیح بخاری (۶۳)]

پیامبر گرامی اسلام ﷺ را هرکسی می توانست به آسانی ملاقات نموده و نیاز خویش را به ایشان بازگو نماید، زیرا آنجناب ﷺ دوست نداشت دربان و یا نگهبانی داشته باشد تا مردم را از دیدن و یا سخن گفتن با ایشان باز دارند. [صحیح مسلم (۱۲۷۴) سنن ابن ماجه (۳۰۳۵) با تصحیح البانی (۲۴۶۱)].

تواضع و شکسته نفسی و فروتنی پیامبر گرامی ﷺ سبب شد که دوستی و محبت مردم به ایشان بیشتر شده و گروهی اخلاق عالی ایشان گردند.

مطلب دوم: مهمان نوازی و هدیه دادن پیامبر گرامی ﷺ

مهماننداری و مهمان نوازی خصلت بسیار خوب و نیک است که دین مبین اسلام آن را تایید و بر آن تاکید می کند. تمامی پیامبران به این صفت زیبا و پسندیده آراسته بودند و یکی از صفات بارز آنان مهمان دوستی بود و هیچ پیامبری را سراغ نداریم که از مهمان روگردان بوده باشد. ولی مهماننداری و مهمان نوازی رسول گرامی ﷺ یکی از صفات برجسته ایشان و خانواده ایشان بود. نه این فقط بلکه همه خوبی ها و صفات پسندیده در ایشان جمع شده بود. بنا به گفته ام المؤمنین خدیجه ل آنگاه که در ابتدای بعثت به رسول اکرم ﷺ دلداری داده فرمود: «قسم به الله که الله تو را هرگز خوار و ذلیل نخواهد کرد، زیرا که تو به نزدیکان نیکی می کنی، بار ضعفا را بر دوش می کنی و بینوایان را کمک می کنی مهمان نواز هستی و مصیبت زدگان را یاری می رسانی». [متفق علیه]

(ادامه دارد...)

احساس وکړي، د خوب احساس به وکړئ.

۸- پرسیدلی وری درد آراموي.

که وری مو پرسیدلې وي، که لږه مالگه د لیمو له اوبو سره گډې کړې، درد به مو آرام شي، پردې سر بېره که د لیمو پوست پر پرسیدلي ځای کیږدې، درد به آرام شي او پرسوب به مخ په ښه کېدو شي.

۹- دمعدې لپاره درمل دي

که څوک دمعدې له سوزش څخه سر ټکوي، که یو گیلان گرمې اوبه له یوې کاشوغې لیمو اوبو سره گډې کړي دا ستونزه به یې له منځه ولاړه شي

ډاکتر نوید خپلواک

نقش صداقت والدین در تربیت فرزندان

عبدالرؤف توانا

برای پیشگیری و درمان دروغ گویی، قدم اول این است که والدین و مربیان باید واقعیت را بپذیرند و برای شنیدن موارد شیرین و تلخ از طرف کودکان آماده شوند و با رفتار خود به کودک بیاموزند که گفتن واقعیات به هر صورتی که باشد، مقبول است و موجب تنبیه و آزار و اذیت او نخواهد کرد. یکی از ارزش های اخلاقی که نقش صداقت والدین در تربیت فرزندان در آموزه های اسلام به آن تأکید شده صداقت است؛ چراکه اساس تعاملات جوامع بشری بر پایه آن استوار می گردد و عدم توجه به این مقوله، تأثیرات منفی بر جای خواهد گذاشت. شاید اگر انسان قادر به درک این واقعیت بود، هر آینه بر آن می شد تا نیروهای خویش را در جهت تحقق آن در هر مکانی به کار گیرد. صداقت به معنی راستی و عدم تناقض در گفتار، رفتار و نیت است. از آنجایی که صداقت زمینه ساز سایر فضیلت ها و دروغ بستر ساز ردیلت ها است، نقش صداقت والدین به عنوان

الگوهای عینی در امر تربیت فرزندان حائز اهمیت است. صدق و راستی در گفتار و رفتار از ارزش و اهمیت بالایی برخوردار است چنانچه خداوند در قرآن کریم می فرماید بگو: «رَبِّ ادْخُلْنِيْ مَدْخَلَ صِدْقٍ وَّ اَخْرِجْنِيْ مَخْرَجَ صِدْقٍ وَّ اجْعَلْنِيْ مِّنْ لَّدُنْكَ سُلْطٰنًا وَّ نَصِيْرًا؛ پروردگارا مرا با صدق داخل و خارج کن و برایم قرار ده از سوی خودت یک روشن بینی» بنابراین صدق و راستی نه تنها گفتار، بلکه اعمال و رفتار انسان را

نیز در بر می گیرد و سبب گام برداشتن خانواده و جامعه در مسیر صحیح می گردد. بی تردید والدین به عنوان رهبر خانواده وظیفه خطیری بر دوش دارند؛ چرا که سود و زیان روش های اتخاذی آنها در سرنوشت سایر اعضا دخیل است. از آنجایی که فرزندان، رفتار والدین را به عنوان الگو، ملاک عمل خویش قلمداد می کنند، لذا والدین باید در تعاملات و رفتارهای خویش دقت نموده و از سهل انگاری در رفتارها بشدت بپرهیزند. بر این اساس والدین به عنوان الگوهای سازندگی و تربیتی اگر در گفتار، برخوردها و اعمال خویش به این نکته توجه نداشته باشند فرزندان به گفتار آنها اعتمادی نخواهند داشت. از جمله مصادیق صداقت، پایبندی به وعده، پیمان و امانتداری است. متأسفانه برخی از والدین به قول و قرارهایی که

ادامه تعریفی از صداقت، اهمیت آن در خانواده و تأثیر صداقت بر کودکان می پردازیم.

تعریف صداقت

صداقت، واقعیت همان چیزی است که در هر کسی وجود دارد. صداقت زمانی معنا پیدا می کند که گفتار شما با آنچه که در واقعیت وجود دارد، مطابقت داشته باشد. این واقعیت می تواند مربوط به گذشته، حال و حتی آینده (کارهایی که قصد انجام شان را دارید) نیز باشد. پنهان کاری و نگفتن حقیقت نیز نوعی نداشتن صداقت است، این همان تفاوت راستگویی و صداقت می باشد. اهمیت صداقت در رشد و تکامل خانواده صداقت یکی از عناصر اصلی عشق و دوست داشته شدن، می باشد. اغلب مردم با شخصی که فریبکاری و تحریف واقعیت در کارش نیست، به راحتی همراه و همدل می شوند و بیشتر به او اعتماد می کنند. در خانواده نیز عضو راستگو قابل اعتمادتر بوده و همه اعضا صحت حرف های او را قبول می کنند. نبود صداقت در زندگی زناشویی، فضای خانواده را مسموم کرده و باعث افزایش بی اعتمادی و بدبینی می شود. در نتیجه زمینه اختلافات و جر و بحث ها نیز به راحتی ایجاد می شود. یک دروغ کوچک دروغ های بیشتری را به دنبال دارد. مهم ترین سرمایه زندگی مشترک، حس اعتماد و اطمینان متقابل میان زن و شوهر می باشد و رایج ترین عاملی که این سرمایه را نابود می کند، گفتن «دروغ» است. پایبندی به اصول اخلاقی زمینه شکل گیری احساسات سالم را در درون هر فردی ایجاد می کند. خانواده اولین و مهم ترین محیطی است که می توان پایبندی به اصول اخلاقی را یاد گرفته و تمرین کرد. با تأکید و عمل به ارزش های انسانی، آرامش روان نیز حاصل می شود؛ چرا که تعارضها، دغدغهها، تشویش خاطرها، تردیدها و فرسودگیها از بین می روند. صداقت و راستی، راهی برای رسیدن به آرامش، رشد، تکامل خانواده و تشکیل یک خانواده اسلام است. صداقت در خانواده اولین اصل برای فرزندان سالم فرزندان شما مهمترین و عزیزترین سرمایه های شما در خانواده هستند؛ آنها هستند که خانواده را کامل تر می کنند. پس چه خوب است که صداقت به کودکان یاد داده شود. آموزش صداقت به کودکان مستلزم صرف وقت و شکیبایی است. فراگیری هر مهارتی اگر از سال های کودکی آغاز شود تأثیری دو چندان بر زندگی او می گذارد. والدین می توانند با تشویق کودکان به گفتن آنچه که واقعا دیده اند، شنیده اند و اتفاق افتاده، صداقت را در آنها پرورش دهند. انتظار صداقت با پدر و مادر بدون آن که خودتان (بقیه در صفحه ۷)

با فرزندان خویش می گذارند پایبند نیستند و گاهی نیز با این استدلال که فرزندم کم سن و سال است و متوجه نمی شود وعده های خود را عملی نمی کنند. برخی از والدین نیز اگر در خلوت خانه از فرزندشان عمل نامناسبی ببینند آن را در بین دوستان و فامیل مطرح می کنند و به اصطلاح امانتدار اسرار خانوادگی نیستند. در واقع می توان گفت این والدین صداقت رفتاری ندارند. قطعاً عدم رعایت این امور از سوی والدینی که تربیت فرزندان را برعهده دارند، اثرات سوئی بر جای خواهد گذاشت و سبب ناهنجاری های متعدد می گردد. بدین سان در خانواده و جامعه امروزی که اکثریت افراد درگیر مشکلات متعددی هستند اگر نادرستی و عدم صداقت نیز حاکم گردد، در این صورت هیچ یک از اعضا به یکدیگر اعتمادی نداشته و بازدهی مطلوب نخواهند داشت. بنابراین ملزم بودن به صداقت و راستی باعث شکوفایی و سلامتی جامعه می گردد، در چنین محیطی ارزش های اخلاقی و انسانی به منصفه ظهور می رسد و جامعه نیز از آن رفتارها، تأثیر

می پذیرد، لذا الگوی رفتاری بودن والدین برای فرزندان واقعیتی انکار ناپذیر است. صداقت در خانواده از جمله پارامترهایی است که می تواند بر نوع روابط، سلامت روان، انگیزه ها و دغدغه های تک تک اعضای خانواده تأثیر به سزایی بگذارد. پدر و مادر دو عضو اصلی و تعیین کننده قوانین خانه، مسئولیت های زیادی در قبال یکدیگر و فرزندانشان به عهده دارند. بنابراین این والدین هستند که تا حد زیادی عادات رفتاری کودکان شان را نیز مشخص می کنند. در خانواده هایی که به صداقت اهمیتی نمی دهند، شاهد پنهان کاری ها، شکست ها، خیانت، ناکامی و بسیاری از مشکلات خانوادگی بوده ایم. دروغ گفتن به همسر آن هم زمانی که بچه ها متوجه آن بشوند، بدترین نوع آسیب به بنیان خانواده می باشد. در

Branches of IMAN (1): Justice

● The Arabic word “Al-Adl (العَدْلُ) (justice) linguistically means uprightness and is the opposite of “Al-Jawr (الجَوْرُ) (injustice/oppression).

Amongst the great names and attributes of Allah (swt) is Al-Adl, which means that He is the Most Just, and He judges the affairs of His beings with full justice.

● The **establishment** of justice and fairness in human society is in perfect **harmony** with the balance & justice Allah has already established in the universe.

وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ
And He has raised up the heaven and imposed the balance. That you not transgress within the balance. (Ar-Rahman, 7-8)

● Allah is the Utterly Just in all of our affairs without any shortcomings. His **laws, His commands, and His punishments** are according to the most perfect form of justice. □

وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا وَعَدْلًا
The Word of your Lord is perfect in truthfulness and justice (Surah Al-An'am 6:115).

● From the creation, one of

the most honourable beings is the **just ruler**. The ruler attains such a status by **implementing and enforcing** the commandments of Allah which are the perfect embodiment of justice and equity.

The is why the just ruler is honoured on the day of judgment. Our prophet (Saws) said:

سَبْعَةَ يُظَاهِمُ اللَّهُ تَعَالَى فِي ظِلِّهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ إِمَامٌ عَدْلٌ
“There are seven whom Allah will shade in His Shade on the Day when there is no shade except His Shade: a just ruler ... [Sahih al Bukhari]

● Being just with ones **children** is an obligation from Allah. In fact, equal treatment is one of the rights of children upon their parents!

Our Prophet (Saws) said:
“إِنَّ لَهُمْ عَلَيْكَ مِنَ الْحَقِّ أَنْ تَعْدِلَ بَيْنَهُمْ كَمَا أَنْ لَكَ عَلَيْهِمْ مِنَ الْحَقِّ أَنْ يَبْرُوكَ”
“Your children have the *right upon you* to be just (give equal treatment), as you have the right that they should be dutiful to you.” [Abu Dawūd]

● Parents must ensure they are being just within their house-

holds **even** with regard to how they look at or speak to their children.

Sadly, the problem of favouritism among children is common in many Muslim households. It can be in the form of: unequal affection, **excessive praise** of one at the expense of another, preferential gifts or by **simply ignoring**.

Our prophet (Saws) also said:
“اتقوا الله واعدوا بين أولادكم”
“Fear Allah (be mindful of your obligation to Him) and do justice in respect of your children”. [Sahih al Bukhari]

● **A Collective Responsibility**
Our Messenger (SAWS) said:
”كلكم راع، وكلكم مسئول عن رعيته، والأمير راع، والرجل راع على أهل بيته؛ والمرأة راعية على بيت زوجها وولده، فكلكم راع، وكلكم مسئول عن رعيته.”
“Everyone of you is a shepherd (guardian) and every one is answerable with regard to Bukhari his/her flock (subjects). The ruler is a guardian of his subjects, the man is a guardian of his family, the woman is a guardian and is responsible for her husband’s house and his offspring; and so all of you are guardians and are **responsible for your subjects.**” [Bukhari & Muslim]

● **Honour On The Day Of Judgement**
“إن المقسطين عند الله على منابر من نور: الذين يعدلون في حكمهم وأهليهم وما ولوا”
“The just will be appointed upon pulpits of light. The just are those who are fair with regards to their judgement and their families and those under them.” (those they are in charge of) [Muslim]

Monthly Summary of Najm Reminders (Mar 19):

Branches of Imaan:

Justice
العَدْلُ

Allah is the most just

Al-Adl literally means uprightness, its opposite is injustice. From the great names of Allah is that He is the Most Just, He is in possession of complete justice and will judge our affairs in accordance with it. The establishment of justice and fairness in human society is in perfect harmony with the balance & justice Allah has already established in the universe. (55: 7-8) وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ أَلَّا تَطْغَوْا فِي الْمِيزَانِ (1)

The Just Ruler

From the most honourable beings on earth is the just ruler. The just ruler is the one who implements the divine laws of Allah which are the most complete and perfect form of justice.

وَقَدْ كَلَّمْتُ رَبِّيكَ صِدْقًا وَعَدْلًا (6:115)
The Word of your Lord is perfect in truthfulness and justice. On the day of judgement, the just ruler will be honored by being one of the seven categories of people allowed under the Shade of Allah. (Sahih al Bukhari)

Justice among children

Our children have a right upon us, we should treat them well and speak to them with justice. Rasulullah ﷺ said: “Fear Allah (be mindful of your obligation to Him) and do justice in respect of your children”. (Sahih al Bukhari)

Unequal affection, excessive praise, or simply ignoring are all forms of injustice and are denounced in Islam. If we establish Allah’s commands of justice in our own homes first and foremost, it will naturally transcend to those around us.

A collective responsibility

We are all shepherds over the Muslims we are responsible for. A man is responsible for his family and a woman is responsible for her husband’s household and his offspring. On the day of judgement every Muslim will be asked and held to account with regard to the people they were responsible for.

Rasulullah ﷺ says that the just will be rewarded:
”الْمُصْطَفَىٰ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ عَلَىٰ سَائِرِ مَنْ تَرَىٰ الَّذِينَ يَمُوتُونَ فِي مَكَلِّهِمْ أَهْلًا وَمَوْلَا”
“The just will be appointed upon pulpits of light. The just are those who are fair with regards to their judgement and their families and those under them” (those they are in charge of). (Muslim)

Why Islam?

Let's talk frankly. Almost never do non-Muslims study Islam until they have first exhausted the religions of their exposure. Only after they have grown dissatisfied with the religions familiar to them, meaning Judaism, Christianity and all the fashionable "-isms"—Buddhism, Taoism, Hinduism (and, as my young daughter once added, "tourism")—do they consider Islam.

Perhaps other religions do not answer the big questions of life, such as "Who made us?" and "Why are we here?" Perhaps other religions do not reconcile the injustices of life with a fair and just Creator. Perhaps we find hypocrisy in the clergy, untenable tenets of faith in the canon, or corruption in the scripture. Whatever the reason, we perceive shortcomings in the religions of our exposure, and look elsewhere. And the ultimate "elsewhere" is Islam. Now, Muslims would not like to hear me say that Islam is the "ultimate elsewhere." But it is. Despite the fact that Muslims comprise one-fourth to one-fifth of the world's population, non-Muslim media smears Islam with such horrible slanders that few non-Muslims view the religion in a positive light. Hence, it is normally the last religion seekers investigate.

Another problem is that by the time non-Muslims examine Islam, other religions have typically heightened their skepticism: If every "God-given" scripture we have ever seen is corrupt, how can the Islamic scripture be different? If charlatans have manipulated religions to suit their desires, how can we imagine the same not to have happened with Islam?

The answer can be given in a few lines, but takes books to explain. The short answer is this: There is a God. He is fair and just, and He wants us to achieve the reward of paradise. However, God has placed us in this worldly life as a test, to weed out the worthy from the unworthy. And we will be lost if left to our own devices. Why? Because

we don't know what He wants from us. We can't navigate the twists and turns of this life without His guidance, and hence, He has given us guidance in the form of revelation. Sure, previous religions have been corrupted, and that is one of the reasons why we have a chain of revelation. Ask yourself: wouldn't God send another revelation if the preceding scriptures were impure? If preceding scriptures were corrupted, humans would need another revelation, to keep upon the straight path of His design.

So we should expect preceding scriptures to be corrupted, and we should expect the final revelation to be pure and unadulterated, for we cannot imagine a loving God leaving us astray. What we can imagine is God giving us a scripture, and men corrupting it; God giving us another scripture, and men corrupting it again ... and again, and again. Until God sends a final revelation He promises to preserve until the end of time.

Muslims consider this final revelation to be the Holy Quran. You consider it ... worth looking into. So let us return to the title of this article: Why Islam? Why should we believe that Islam is the religion of truth, the religion that possesses the pure and final revelation?

"Oh, just trust me."

Now, how many times have you heard that line? A famous comedian used to joke that people of different cities cuss one another out in different ways. In Chicago, they cuss a person out this way, in Los Angeles they cuss a person out that way, but in New York they just say, "Trust me."

So don't trust me—trust our Creator. Read the Quran, read books and study good websites. But whatever you do, get started, take it seriously, and pray for our Creator to guide you.

Your life may not depend on it, but your soul most definitely does.

By: Laurence B. Brown, MD

این رفتار را داشته باشید، بیهوده می باشد. به چند نکته در ارتباط با فرزندان تان توجه کنید:

۱- فرزندان را آگاه کنید
از همان زمان خردسالی با فرزندان تان در مورد ارزش صداقت در خانواده صحبت کنید. به آنها با زبانی کودکانه و قابل فهم توضیح دهید که این برای همه اعضای خانواده خیلی مهم است که بتوانید به یکدیگر راست بگویید و حرف های هم را باور کنید؛ حتی اگر راست گفتن کار سختی باشد. به فرزندان تان بگویید که برای حمایت و دفاع از آنها هر کاری از دستتان برآید انجام می دهید، حتی برایشان می جنگید اما اگر بفهمید که به شما دروغ گفته اند، رابطه تان به کلی تغییر خواهد کرد و از دست او ناراحت می شوید. وقتی اعتماد از بین برود، زمان زیادی می خواهد تا دوباره ایجاد شود.

۲- برای فرزندان تان الگوی صداقت باشید
نه تنها در کلمات تان بلکه در سبک زندگی تان نیز الگوی صداقت باشید. اگر خودتان با فرزندان تان صادق نباشید، نمی توانید از آنها انتظار داشته باشید که حقیقت را به شما بگویند. در واکنش به سوالاتی که می پرسند، سعی کنید هیچ گاه دروغ نگویید. توضیح مختصری بدهید و در حد سن شان پاسخ دهید. بدیهی است که هم والدین و هم فرزندان می توانند برای خودشان زندگی خصوصی داشته باشند. آزادی در خانواده باید وجود داشته باشد. پس برای در میان گذاشتن جزئیات خصوصی زندگیتان، مسائل مربوط به گذشته که هنوز با آنها درگیر هستید یا هر چیز دیگری که نمی خواهید آن را مطرح کنید باید مرز تعیین کنید. هدف تان باید ایجاد محیطی آزاد باشد که هیچ کس مجبور به دروغ گویی نشود.

۳- با ملایمت رفتار کنید
به کودکان تان نشان دهید که تاکیدتان بیشتر بر صداقت آن هاست نه بر تنبیه به خاطر دروغ گویی. می توانید برای دروغ فرزندان تان عواقبی در نظر بگیرید، اما لازم است که برایشان توضیح دهید که راستگویی شان هم فواید و پاداش هایی برایشان خواهد داشت. اگر بخواهید به زور تهدید و تنبیه، کودک را مجبور کنید که راست بگوید، مطمئن باشید که دفعه بعد حقیقت را نخواهند گفت. اگر کودکی کار اشتباهی انجام داد ولی راستش را گفت، با وجود گفتن حقیقت، تنبیه کوچکی برایش در نظر بگیرید، تنبیه کودکان باید با دقت و ملایمت انجام شود، حتی برای تشویق کودکان باید از روش های مناسبی استفاده کنید.

بقیه

نقش صداقت

والدین در تربیت

فرزندان

Becoming Muslim

Michael Yip

June 23, 1996 I was introduced to Islam in 1995 by an Egyptian classmate who arrived in New Zealand the previous year, and who was placed into my Chemistry class. I had no religion before this, though I guess I was a non practicing Christian, since I attended Sunday school when I was young, (but mainly to learn Chinese, my native tongue, rather than religion). In fact I was uninterested in much that was taught to me, however I never at any stage discounted the notion of a higher being (ie. Allah, or God).

Because of my background in religion, I did not know much about religions other than Christianity and Buddhism. My parents are Buddhists, but my knowledge of it was so weak that I did not even know the proper name for their religion until a few years ago. So I was naive when I met my classmate, Muhammed.

During the first few weeks, another classmate of mine kept teasing Muhammed about his religion, asking leading questions and the like. I thus became interested in some of the things that this other classmate, James, was suggesting. So I got talking with Muhammed about this religion called Islam, and we became acquainted

quickly.

I requested to see a Quran but did not find the time to read it, during a busy school year. So when the workload became a bit lighter, I went to see my friend's father, who is our local imam. He spoke to me at length about Islam, and planted a seed which in a few months time, with the blessing of Allah, blossomed into strong muslim, alhumdulillah. I took shahada in November 1995.

I am often asked why I came to Islam. The question seems logical, and simple, but in fact, I still find it the most difficult question to answer, even though I have been asked it so many times. You see, I saw many things in Islam that I liked. Included in this were the strong brotherhood and sisterhood in Islam, the way fellow muslims looked after each other, and the logic in Islam. The logic in women wearing hijab to deter from

that which is haram, the logic in the forbidding of alcohol, which harms more than it ever will heal, and the logic in many other areas of our lives. I have been told that many people who revert to Islam find they fit right in with the religion.

Indeed this was the case with me. Coming from a kafir country such as New Zealand (I have lived here most of my life), it is rare for a person to be good religiously like myself, al-

humdulillah, masha Allah. You see, alhumdulillah, I made intentions in my heart never to drink in my life, and never have; I made intentions not to fornicate, even though everyone around me in school was either fornicating or planning to. So you see, alhumdulillah, Allah blessed me from the beginning, and I felt Islam was the next obvious step for me to take in my life.

I decided in November of 1995, with the encouragement with some brothers and sisters on the Internet, to take shahada as a first step in Islam, and then take further steps to learn more about Islam, after all we are all in a constant state of learning about Islam. Alhumdulillah since then I have progressed slowly but surely, learning some surats from Quran during a very busy school year. Allah blessed me with some amazing results last year, alhumdulillah, and now I want to thank my Allah by increasing the time I spend learning Quran and about Islam this year, insha Allah, while I pursue entry into a Medical degree. May Allah give me the strength insha Allah to enter Medical school next year. May Allah help us all to learn more about Islam, and let us all undertake to live our lives in the correct way, and follow the one true and surely straight path, that of Islam. Ameen.

فعاليتها وخدمات ما درين ماه

سلسله دروس اسلام شناسي

درس هشتم:

اسرار نماز

به سوالات شما پاسخ ارائه خواهد شد
پنجشنبه، ۱۰ دسمبر
ساعت 6:00 شام به وقت لندن

شيخ القرآن مولانا عبدالسلام عابد

Meeting ID: 820 861 7708

Hayat Foundation

hayatfoundationuk
www.hayatfoundation.org.uk

+44 7427631463
+44 754526440

media@hayatfoundation.org.uk

hayatfoundationuk

+44 7588 811824 - +44 7508 848893

www.hayatfoundation.org.uk

تماس

با ما

ماهنامه
حدا
Monthly
مياشائى
Hera

ماه نامه
تربيتي
علمي
وديني